

falun.se/

Falun Framåt

Utvecklingen i Falun
2007

Tillväxt

Miljö

Folkhälsa

Innehåll

Förord	3	<i>Föreningsliv</i>	11
Hur går det för Falun?	4	<i>Integration</i>	12
Sammanfattning	5	<i>Psykosocial ohälsa</i>	12
 		Arbetsliv	13
Bo och leva i Falun	6	<i>Antal jobb och pendling</i>	13
<i>Befolkning</i>	6	<i>Arbetslöshet</i>	14
<i>Flyttning</i>	7	<i>Ekonomiskt bistånd</i>	14
<i>Bostadsbyggande</i>	7	<i>Sjukfrånvaro</i>	15
<i>Täta staden</i>	8	<i>Behöriga gymnasieskolan</i>	15
<i>Kvävedioxid</i>	8	<i>Företagsklimat</i>	16
<i>Farligt avfall</i>	9	<i>Gästnätter</i>	16
<i>Gamla synder</i>	9	Energi	17
<i>Restid Arlanda</i>	10	<i>Energianvändning</i>	17
<i>Alkohol</i>	10	<i>Alternativa fordonsbränslen</i>	17
<i>Skador</i>	11	<i>Koldioxidutsläpp</i>	18

Förord

Genom att aktivt arbeta med miljö, tillväxt och folkhälsa kan vi nå ett samhälle som strävar mot en hållbar utveckling. I vårt arbete med tre av kommunens viktigaste måldokument; tillväxtprogrammet, miljöprogrammet och folkhälso-programmet är vi närmast unika i Sverige.

Rapporten ”Utvecklingen i Falun 2007” är en sammanfattning av utvecklingen i förhållande till målen i dessa tre program. De tre måldokumenterna innehåller tillsammans ca 180 olika mål, samtliga beslutade av kommunfullmäktige, och ett tjugotal av dessa mål redovisas i rapporten.

”Utvecklingen i Falun” gavs ut första gången våren 2006 och gällde då utvecklingen under 2005. Avsikten är att ge ut rapporten varje år även i fortsättningen.

Syftet med rapporten är att lämna en översiktlig och lättillgänglig bild av några viktiga utvecklingstrender i kommunen. Urvalet har skett utifrån de mål som vi tror är särskilt viktiga och intressanta för många, men också utifrån tillgänglig statistik.

Uppföljningen i rapporten avser hela den geografiska kommunen, till skillnad från Falu Kommuns årsredovisning, som har fokus på den kommunala organisationens verksamhet.

Rapporten har tagits fram av en arbetsgrupp bestående av Lena Melander (projektledare miljöprogram), Malin Henriksson (projektledare folkhälso-program), Mats Reutherborg (projektledare tillväxtprogram), Staffan Wallin (statistikansvarig) och Premin Björk (informatör).

Torkel Birgersson
Kommundirektör

Hållbar utveckling

– hur går det för Falun?

Svaret på om hur det går för Falun varierar beroende på vem vi frågar och personens värderingar och kunskap om vad som händer i Falun. "Utvecklingen i Falun 2007" är ett försök att ge en samlad bild av utvecklingen i kommunen när det gäller ekonomi, miljö och folkhälsa – alltså några viktiga delar av det som kallas "Hållbar utveckling".

Vad är hållbar utveckling?

Ett grundläggande mål för Falun är att vi ska ha en hållbar utveckling. Den vanligaste definitionen på hållbar utveckling är "en samhällsutveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov". Den kommer från Världskommissionen för Miljö och Utveckling, även kallad Brundtland-kommissionen efter dess ordförande, Gro Harlem Brundtland. Hållbar utveckling brukar delas in i tre olika typer av hållbarhet: miljö, tillväxt/ekonomi och folkhälsa.

Alla tre delarna är viktiga för att vi ska ha en totalt sett bra utveckling. Man kan förenklat säga att hållbarhet för miljön ger ramarna för vad människor och natur tål. Hållbarhet för folkhälsan innehåller mycket av det som vi kallar livskvalitet. Hållbarhet för ekonomin, eller ekonomisk tillväxt, är medlet som skapar resurser för att nå olika samhällsmål, både vad gäller hållbarhet för miljö och folkhälsa.

De tre cirkelarna i figuren överlappar varandra. Det innebär att de förändringar som är bra sett ur alla tre perspektiv ger bäst bidrag till en samlad hållbar utveckling.

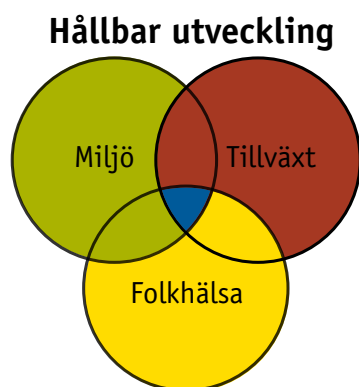
Med kunskap om var vi står idag blir det lättare att veta vad vi ska satsa på för att få en bra utveckling i framtiden.

Vilka mål har vi för utvecklingen?

I Falu kommun finns tre program för hållbar utveckling. Det lokala **miljöprogrammet**¹, lokalt **folkhälsoprogram**² och för den ekonomiska dimensionen finns ett lokalt **tillväxtprogram**³.

Det finns inga skarpa gränser mellan programmen utan många av målen har betydelse för mer än en hållbarhetsaspekt.

Urvalet av redovisade mål har gjorts med syftet att få en bred belysning av utvecklingen. Tillgången till data har naturligtvis också påverkat urvalet. De flesta av målen ska, enligt fattade beslut, vara uppfyllda till 2009 eller 2010. Redovisningen blir ett stöd för kommunens verksamhetsplanering, så att resurser kan satsas på de områden där vi har svårast att nå målen.

Styrdokument

Det lokala Tillväxtprogrammet antogs 2005 och har fokus på ekonomisk tillväxt och förnyelse. Det syftar till att skapa fler jobb och att Falun ska vara attraktivt att leva och driva företag i. Det har arbetats fram av och genomförs i samarbete mellan Kommunen, det lokala näringslivet, Högskolan Dalarna, Landstinget och andra intressenter.

2007 antogs det lokala Miljöprogrammet, som syftar till att lägga grunden till ett hållbart samhälle ur ekologiskt/biologiskt perspektiv. En miljö som fungerar i samspel med människan och ger förutsättningarna för invånarnas välmående.

Samtidigt antogs ett lokalt folkhälsoprogram där det övergripande syftet är att skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Målen berör områden som ofta förknippas med hälsa, som till exempel fysisk aktivitet och kostvanor, men även områden som rör inflytande och ekonomisk trygghet.

¹ Lokalt miljöprogram för Falu kommun, ca 40 mål, antogs av kommunfullmäktige 2007-09-13. De är uppbyggda utifrån 16 nationella miljö kvalitetsmål som riksdagen antog 1999.

² Lokalt folkhälsoprogram för Falu kommun, ca 75 mål, antogs av kommunfullmäktige 2007-09-13. De är uppbyggda utifrån 11 nationella folkhälsomål som riksdagen antog 2003.

³ Ett Lokalt tillväxtprogram för Falu kommun, med ca 60 mål, antogs av kommunfullmäktige 2005-09-08. En reviderad version av programmet godkändes i kommunfullmäktige 2007-09-13.

Sammanfattning

Var 2007 ett bra år?

2007 var på många sätt ett bra år för Falun och faluborna. Den goda ekonomiska konjunkturen avspeglas i sjunkande arbetslöshet, färre hushåll i behov av ekonomiskt bistånd och över 500 nya jobb i kommunen, vilket är den högsta siffran på många år. Även i grannkommunerna ökar antalet jobb och falubornas totala arbetsmarknad har ökat med 1500 jobb (gäller 2006 som är senast tillgängliga statistik).

Befolkningen

Trots dessa goda förutsättningar så hade Falun en svag befolkningsutveckling under 2007. Fler flyttade från än till Falun. Detta berodde delvis på att Scantias flytt av produktion till Södertälje börjar synas i statistiken. Trots ett visst födelseöverskott minskade befolkningen med ca 50 personer under året. För andra året i rad är Falun är en av få större kommuner i landet som inte har en tydlig befolkningsökning.

Staden

Att Falun trots detta är attraktivt visar sig i ett rekordstort bostadsbyggande under 2007 med bland annat 80 nya villor. Utvecklingen av stadsmiljön fortsätter, inte minst i stadskärnan där Slaggtans ombyggnad blev klar under året och byggandet av nya gallerior påbörjades. Att Falun är en intressant stad att besöka framgår av att antalet gästnätter ligger kvar på förra årets rekordhög nivå. Luften i centrum har dessvärre inte förbättrats. Halterna av bland annat kvävedioxid har ökat. I Falu tätort är trafiken den största källan. För att nå målen och klara lagkraven krävs kraftfullare åtgärder.

Näringsliv

Falun har under många år avancerat i svenskt näringslivs ranking av företagsklimatet i Sveriges kommuner. 2007 bröts dock trenden och Falun sjönk några placeringar. En viktig faktor för ett vitalt näringsliv är bra kommunikationer. Mycket positivt för kommunikationerna är nya E4 Gävle-Uppsala som också innebär ytterligare ett vägval, via Falun, för bland annat fjällturister. Sämre är att det ännu är mycket långt kvar till målet om 1,5 timmes restid med tåg till Arlanda. Det tar idag längre tid än vid millennieskiftet.

Hur mår faluborna?

Sjukfrånvaron fortsätter att sjunka, men trots detta är det en bit kvar till målet att halvera sjukfrånvaron från 2003 till 2010. I Falun har ohälsotalet minskat de senaste åren och är sedan 2004

det lägsta i Dalarna. Det är också lägre än i riket som helhet.

Sedan 2003 har även andelen 20-64 åringar som ofta haft psykiska/psykosociala besvär minskat något.

Ekonomisk stress kan påverka den psykiska ohälsan. Tidigare års negativa trend med ökat antal hushåll beroende av ekonomiskt bistånd har brutits under 2006 och 2007. Och som nämnts tidigare har även arbetslösheten sjunkit. Andelen arbetsökande är störst i åldersgruppen 20-24 år i Falun, likväl som i länet och riket. Män har högre arbetslöshet än kvinnor.

De senaste åren har antalet föreningsaktiva Falubor ökat, men däremot minskat 2007. Men det är trots allt 65% av ungdomarna och 60% av de vuxna som är medlem i en eller flera föreningar.

Andelen elever som lämnar Faluns skolor med behörighet för gymnasiet ökade 2006 men minskade dessvärre igen 2007. Trots det är det högre än genomsnittet.

Falun har även förnyat sin ansökan om att vara en Trygg och Saker kommun och återcertifiering förväntas ske under 2008. Flest olyckor sker bland äldre i hemmet.

Giftfri miljö

Den utsorterade mängden farligt avfall vid Falu återvinningscentral ökade något under 2007. Ett långsiktigt mål är att den totala mängden farligt avfall ska minska genom att fler väljer produkter som inte ger upphov till farligt avfall.

Gruvan och området runtomkring avger stora mängder metaller, som hamnar i Faluån och vidare ut i Runn, Dalälven och Östersjön. Transporten av zink från Faluån till Runn var i början på 90-talet ca 200-300 ton. Positivt är att det efter åtgärder idag är nere på 50-65 ton per år.

Energi och Klimat

Den totala energianvändningen har ökat något men ligger på samma nivå som år 2000, ungefär 38 000 kWh per invånare. Det är industrin och hushållen som ökar sin totala energianvändning och fler insatser krävs för att klara målet.

Under 2006 minskade de totala koldioxidutsläppen i Falun och motsvarar nu ca 4,3 ton per person och år. Positivt är att uppvärmningen av bostäder fortsätter minska sina koldioxidutsläpp och att transportererna följer samma trend.

Försäljningen av biletanol (E85) har ökat avsevärt under 2007. Men det behövs ändå ytterligare åtgärder för att klara transportsektorns mål och för att bryta industrins negativa trend med ökad användning av fossila bränslen.

Så här är läget

– i förhållande till några av våra utvecklingsmål

Här redovisas ett tjugotal mål och hur dagsläget är i förhållande till dessa. För varje mål redovisas vilket år det ska vara uppnått. För de flesta mål redovisas och kommenteras även utvecklingen de senaste åren och om det verkar sannolikt att målet nås. För varje mål anges inom vilken eller vilka av de tre "hållbarhetsdimensionerna" som det huvudsakligen hör hemma. Med glada, neutrala eller sura gubbar illustreras hur utvecklingen är i förhållande till respektive mål.

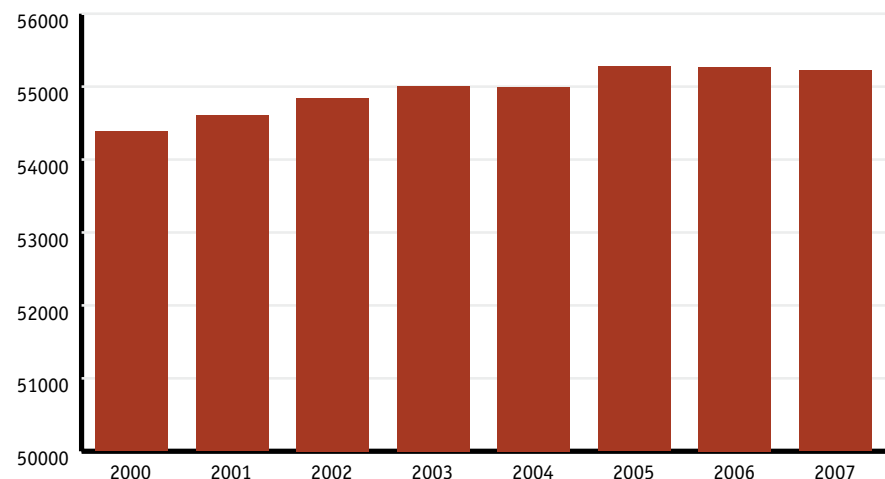
Bo och leva i Falun

Befolkning

Inledningsvis redovisas befolkningsutvecklingen i Falun under 2000-talet.

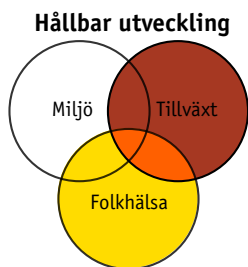
Befolkning 2000–2007

Falun folkmängd har ökat med ca 800 personer sedan millennieskiftet. Det senaste året minskade befolkningen med knappt 50 personer, trots att det var ca 50 fler som föddes än som dog under året. De senaste 8 åren har befolkningen ökat fyra år och minskat fyra år. *Källa SCB.*

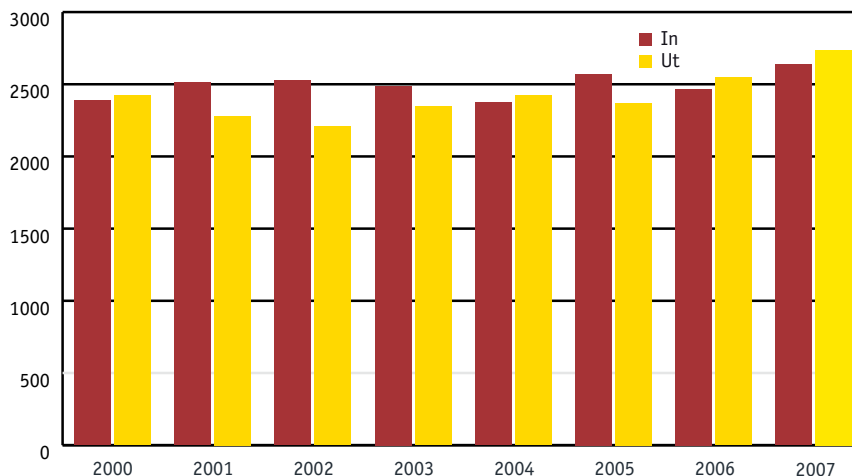

Flyttning

Mål: Falun skall varje år ha ett positivt flyttnetto, dvs fler skall flytta till än från kommunen.

Flyttande 2000–2007

Totalt flyttar ca 2500 personer till respektive från Falun varje år. Sett över hela perioden 2000–2007 var det mer än 600 fler som flyttade till än från Falun. Under 2007 var det ovanligt många både in- och utflyttare, och sammanlagt tappade Falun 100 personer i ”flyttnetto”. Detta motsvarar ungefär de utflyttningar till Södertälje och Oskarshamn under 2007 som kan kopplas till Scantias flytt av verksamhet från Falun. *Källa: SCB*

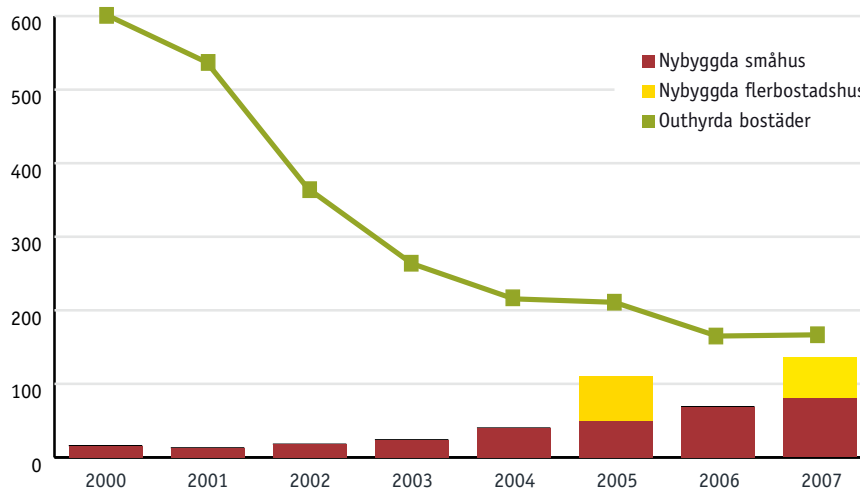

Bostadsbyggande

Mål: Falun skall vara förstahandalternativet för de människor som vill flytta till Dalarna och som söker boende i stad eller tätortsnära landsbygd. Kommunens bostadsförsörjningsprogram innehåller bland annat målet: I Falu kommun skall det finnas ett utbud i balans med efterfrågan av bostäder, såväl hyres- och bostadsrättslägenheter som villor och finnas nyproducerade bostäder med överkomliga boendekostnader.

Bostadsbyggande – outhyrda bostäder 2000–2007

Under 2007 byggdes 80 småhus och 57 lägenheter, vilket är den högsta siffran på mycket länge. Antalet outhyrda lägenheter är fortsatt lågt. Statistiken avser Kopparstadens bestånd. Det fåtal disponibla lägenheter som finns behövs för omflyttningar i samband med renoveringar mm. Det höga bostadsproduktionen ser ut att fortsätta även under 2008.

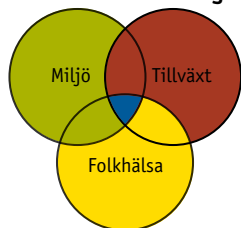
Källa: Stadsbyggnadskontoret, Falu kommun, Kopparstaden.

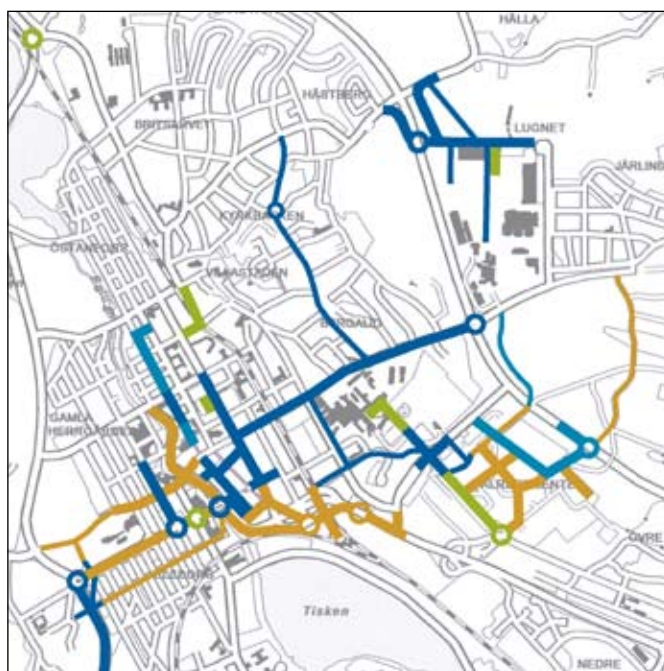
Den täta staden

Mål: Dalregementet, Lugnet, lasarettet, stationsområdet, gruvan och centrum ska utvecklas till ett sammanhängande stadsområde.

Hållbar utveckling

- Utbyggd förbindelse
- Genomförda projekt 2007
- Pågående projekt 2008
- Planerade åtgärder 2009-2010

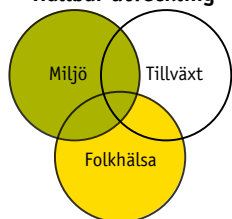
Arbetet med att knyta ihop de centrala stadsdelarna och göra Falun till ännu attraktivare stad fortsätter. Mycket har gjorts de senaste åren och under 2007 blev bl a ombyggnaden av Slaggatan och ny infart till Dalregementet klara. Viktiga insatserna de kommande åren är att planerad omvandling av Södra centrum, Resecentrum och området längs Faluån genomförs. *Källa: Trafik- och fritidsförvaltningen Falu Kommun.*

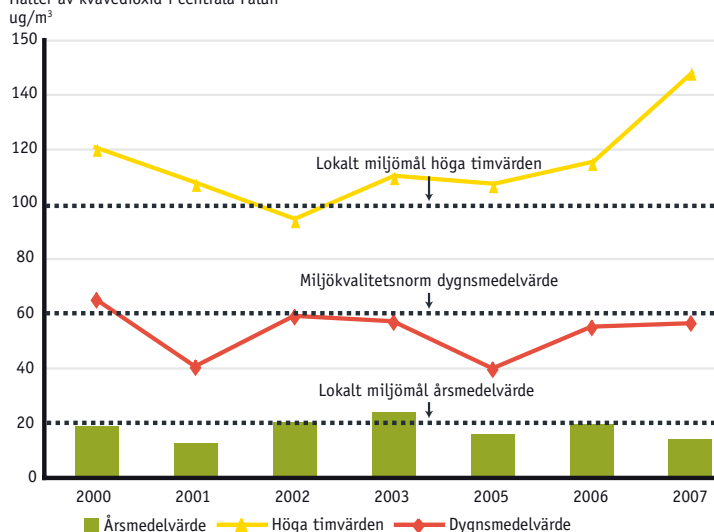
Kvävedioxid

Mål: I Falu kommun ska kvävedioxidhalterna 20 microgram/m³ som årsmedelvärde och 100 microgram/m³ som timmedelvärde i huvudsak ej överskridas efter 2010.

Hållbar utveckling

Halter av kvävedioxid i centrala Falun

2007 sjönk årsmedelvärdet för kvävedioxid men dygnsmedelvärdet ökade något. Det högsta timmedelvärdet uppnåddes den 20 december mellan kl. 16–17. Antalet timvärden över 100 µg/m³ överskreds fler gånger under 2007 jämfört med 2006, men det får ändå anses att värdet i huvudsak ej har överskridits. Kvävedioxidhalterna i luften beror mycket på väderförhållandena. *Källa: Miljöförvaltningen, Falu Kommun*

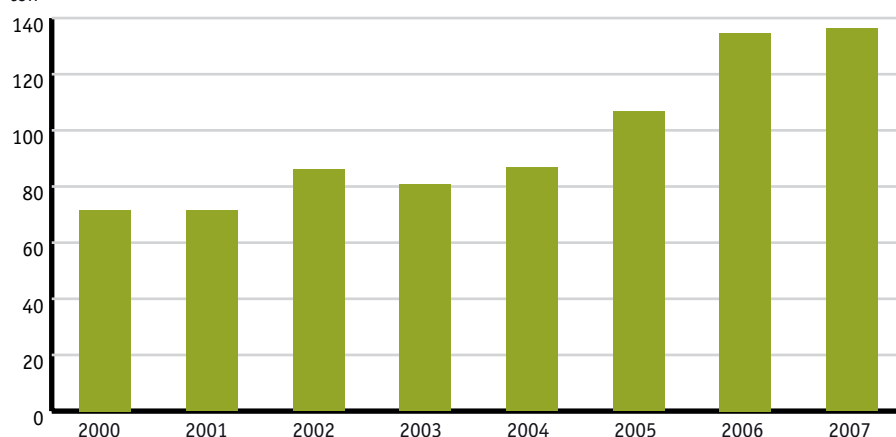

Farligt avfall

Mål: I Falu kommun ska kommuninvånarna år 2010 ha bättre kunskap och attityd till hantering av farligt avfall jämfört med 2006.

Utsorterad mängd farligt avfall
ton

Diagrammet visar utsorterad mängd farligt avfall vid Falu återvinningscentral. Mängden utsorterat farligt avfall ökade ytterligare lite mer under 2007 och mängden uppgår till ungefär 2,5 kg per invånare. Detta kan vara en indikator på att kommuninvånarna har fått bättre kunskaper och attityd till vad som är farligt avfall och hur det ska tas om hand. Av diagrammet kan man bara utläsa att insamlade mängder farligt avfall ökar, men inte om den totala försälda mängden varor som ger upphov till farligt avfall har ökat eller minskat.
Källa: Falu Energi & Vatten AB

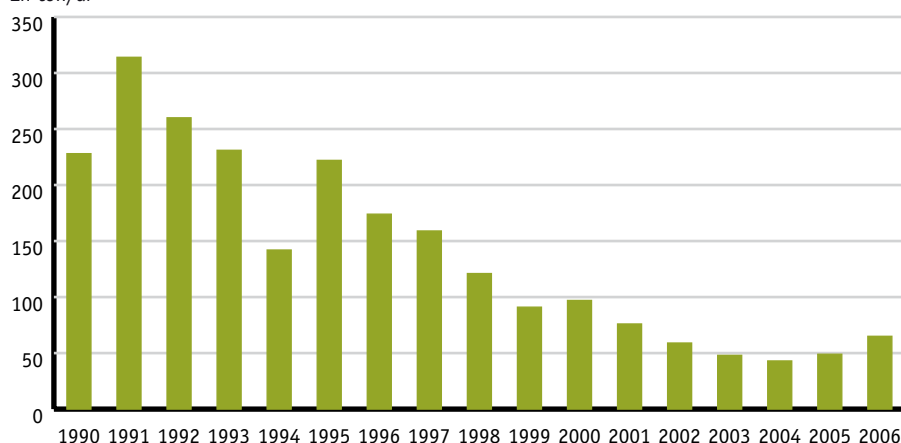

Gamla synder

Mål: I Falu kommun ska påverkan på vattenkvaliteten i Faluån och Runn av metaller från avfall orsakat av Falu gruva eller tillhörande industri minska.

Transport av zink från Faluån till Runn
Zn ton/år

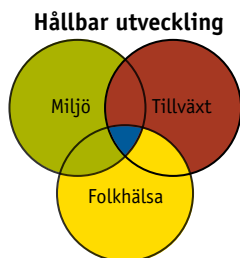

Ett projekt, Faluprojektet, startade 1992 för att minska läckaget av metaller från gruvavfallet från Falu gruva. Zinktransporterna från Faluån till Runn har sedan dess minskat med 70–75% och ligger idag på 65 ton.

Ökningen mellan åren 2005 och 2006 beror troligtvis på att sommaren 2006 var varm vilket leder till mer vittring och att hösten blev regnig vilket ger mer transporter av metaller.
Källa: Miljöförvaltningen, Falu Kommun

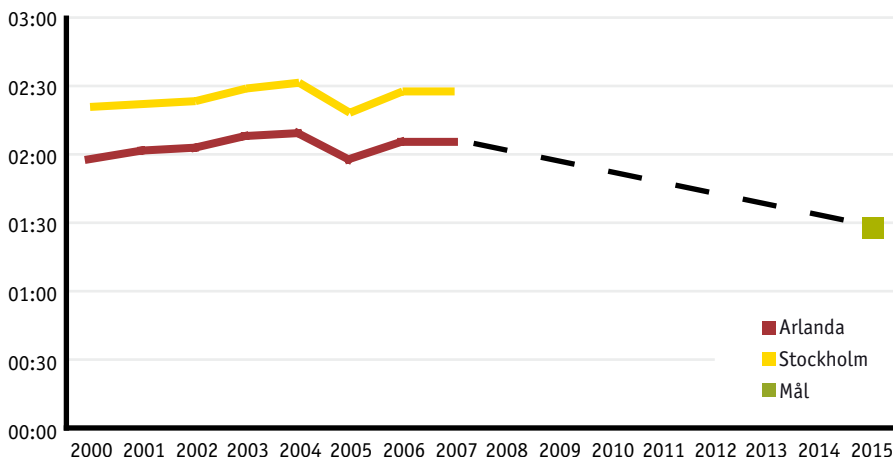

Restid Arlanda

Mål: Restiden till Arlanda med tåg skall vara högst 1,5 timmar senast 2015.

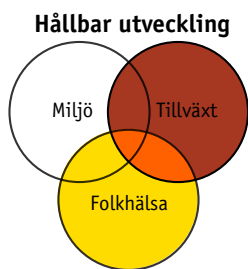
Restid Falun – Arlanda och Stockholm

Det är ännu långt kvar till målet att restiden till Arlanda skall minska till 1,5 timmar. Diagrammet visar restid med det snabbaste morgontåget under hösten respektive år, alla år utom 2004 har detta körts med X2000. Restiden till både Arlanda och Stockholm är idag länge än år 2000. För att nå målet krävs i första hand förbättring av järnvägarna, men även snabbare tåg. *Källa: SJ*

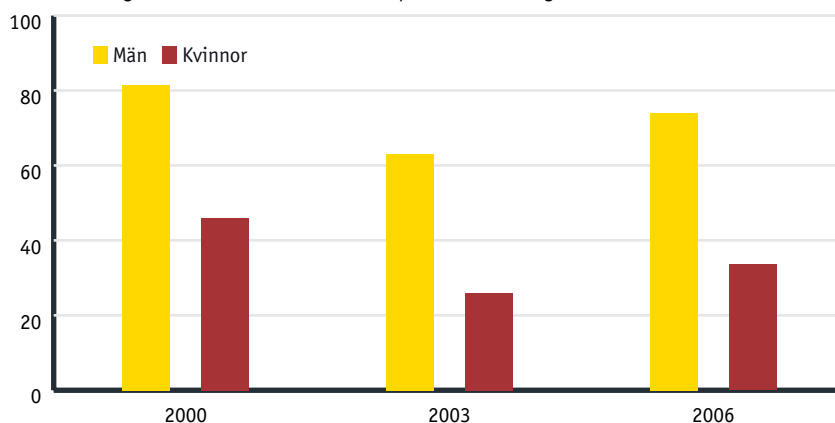

Alkohol

Mål: I Falu kommun ska totalkonsumtionen av alkohol per person minska till 2010.

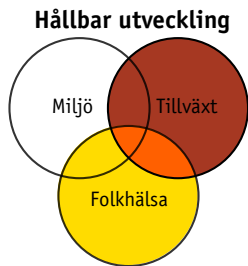
Alkohol
Genomsnittlig veckokonsumtion av vin, starksprit och starköl i gram alkohol

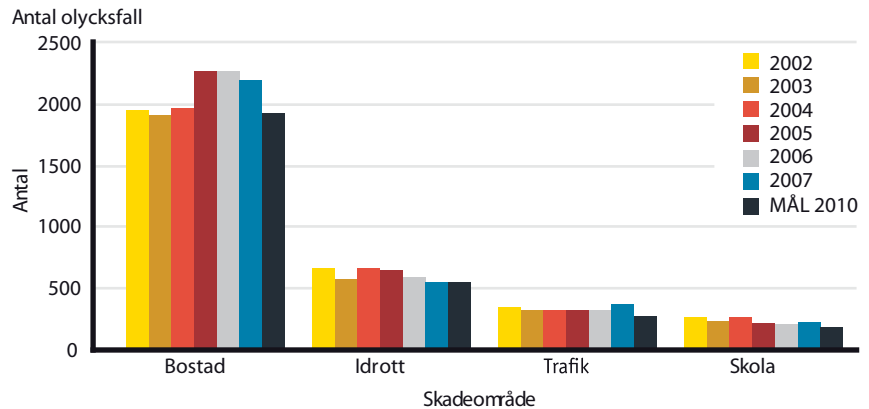
Diagrammet visar genomsnittlig veckokonsumtion av vin, starksprit och starköl i gram alkohol. Männerna dricker mer än dubbelt så mycket alkohol som kvinnor men även kvinnorna har ökat sin konsumtion, vilket märks tydligast i gruppen 50–75 år. Alkoholkonsumtionen i riket bland elever i årskurs 9 har emellertid minskat på senare år. Det är främst ett ökat antal dryckestillfällen som ligger bakom den totala konsumtionsökningen även om mönstret av veckoslutsdrickande kvarstår. Ingångsår 2003. (I tabellen har man inte tagit hänsyn till konfidensintervall). *Källa: Landstinget Dalarna*

Skador

Mål: I Falu kommun ska antalet skador och allvarlighetsgraden till följd av olyckor och våld i olika miljöer minska med minst 15% till år 2010.

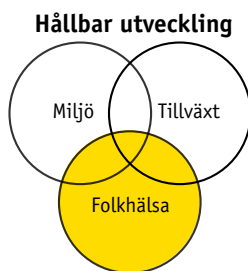

Skador till följd av olycksfall och våld är ett stort folkhälso- och samhällsproblem. I Sverige är olycksfallsskador den vanligaste dödsorsaken för kvinnor och män upp till 40 år, alltså även för barn. Förutom det mänskliga lidandet är olycksfall och skador ett ekonomiskt problem. I ett samhälle av Faluns storlek kostar olycksfallen årligen ca 300 miljoner kr. Falun startade med skadeförebyggande arbete 1989 med syfte att minska antalet skador på grund av olycksfall och 1995 utnämndes Falun till en Säker och Trygg kommun. Skadorna och olyckorna hade då minskat med 24%. Ny ansökan har gjorts och återcertifiering förväntas ske under 2008. Som diagrammet visar sker flest skador i bostadsområdet/bostaden och tyvärr ses en ökning de senaste åren.

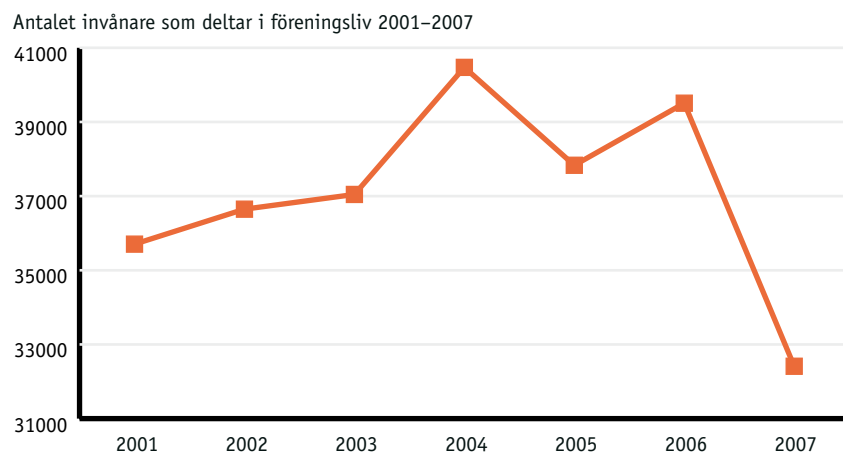
Källa: Landstinget Dalarna.

Föreningsliv

Mål: I Falu kommun ska antalet invånare som deltar i föreningsliv öka till år 2010.

Ingångsåret för målen är 2003.

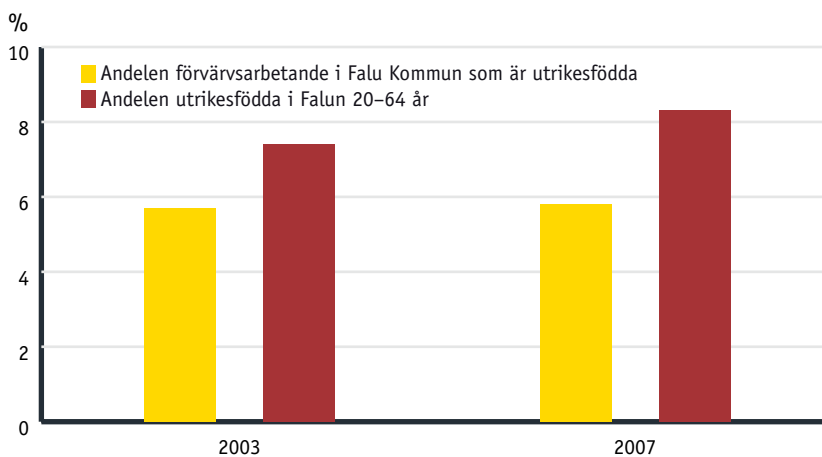
Det är något fler män än kvinnor som deltar i föreningslivet, och fördelningen är i stora drag 45% kvinnor och 55% män. Lite drygt 80% av dem som deltar i en förening hör till idrottsföreningar. *Källa: Falu Kommun, Trafik- och fritidsförvaltningen*

Integration

Mål: I Falu kommun ska andelen förvärvsarbetande som är födda i ett annat land än Sverige, närma sig kommunens befolkningssammansättning i detta hänseende till år 2010.

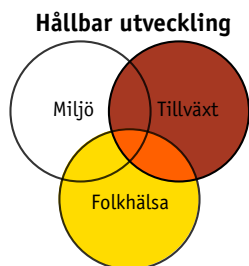
År 2003 var andelen utrikesfödda förvärvsarbetande (20-64 år) i Falu Kommun 5,7%. Från 2004 till mitten av 2007 var de 5,8%.

Andelen utrikesfödda av Falu kommuns invånare var 7,4% år 2003 och 8,3% år 2007. (Förvärvsarbetande i Falun innefattar även pendlare.)

Källa: SCB/Befolkningsstatistik

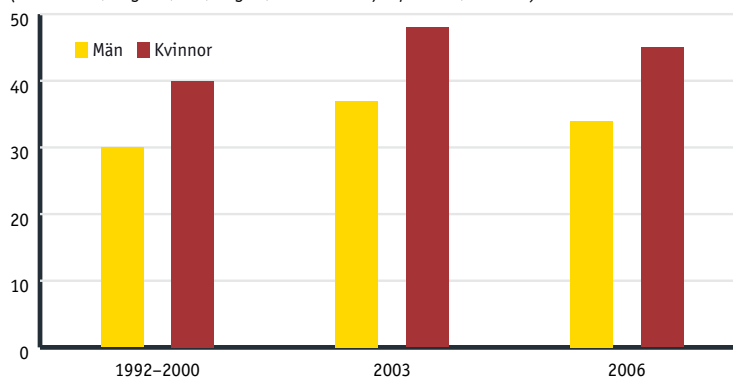

Psykosocial ohälsa

Mål: I Falu kommun ska den psykosociala ohälsan minska till 2010.

Psykosocial ohälsa, Andel (%)
20-64 åringar som under den senaste tremånadersperioden ofta haft »psykiska/psykosociala besvär«
(sömnbesvär, ångslan, oro, ångest, nedstämdhet/depression, trötthet)

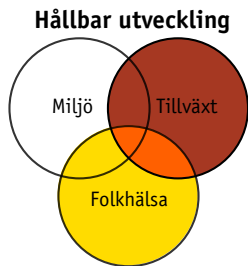

Flera folkhälsomål berör den psykiska ohälsan. Särskild vikt ska enligt de nationella och lokala folkhälsomålen läggas vid barn och ungdomars psykiska hälsa. Den senaste ungdomsenkäten gjordes 2004, varför vi i år redovisar 20-64 åringars psykiska hälsotillstånd. För 1992-2000 finns ett gemensamt värde, men utgår man från folkhälsomålen ingångsår, 2003, så har andelen som ofta haft psykiska/psykosociala besvär minskat något. 1992-2000 är siffrorna både för kvinnor och män i Falun bland de högsta i länet medan de 2006 ligger lägst i länet för kvinnorna och medel bland männen. (I tabellen har man inte tagit hänsyn till konfidensintervall). *Källa: Landstinget Dalarna*

Arbetsliv

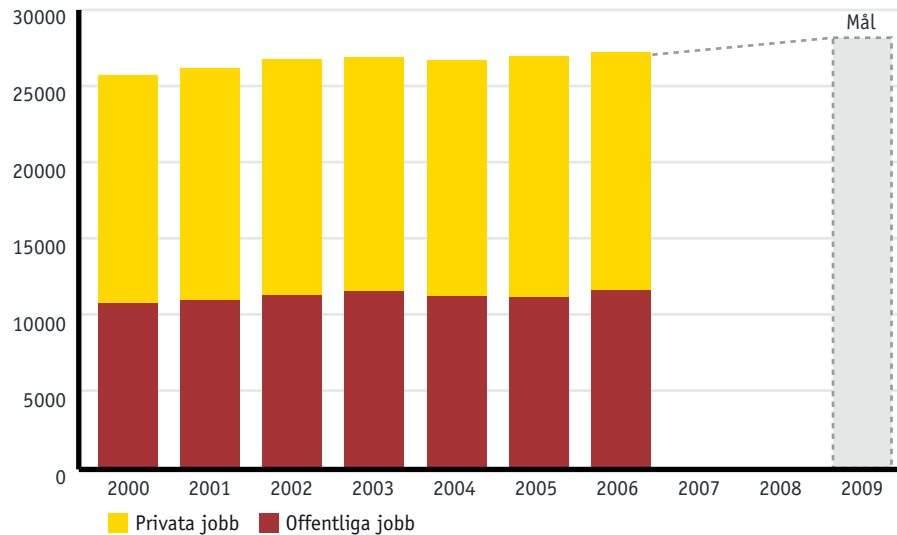

Antal jobb

Mål: Antalet jobb i Falu kommun ska ha ökat med 1300 från år 2005 till 2009, motsvarande fem procent.

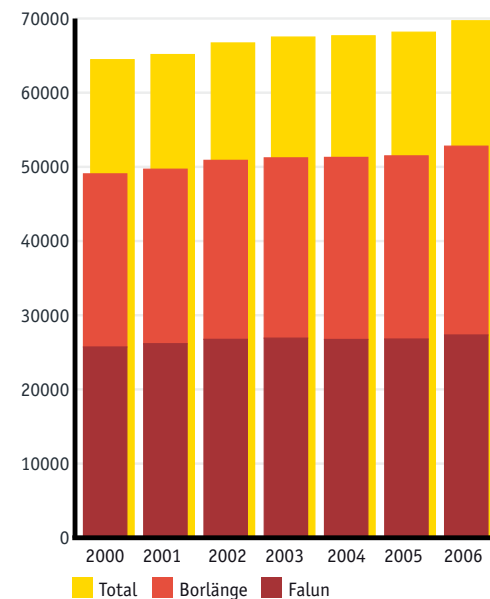
Antal arbetstillfällen 2000–2009

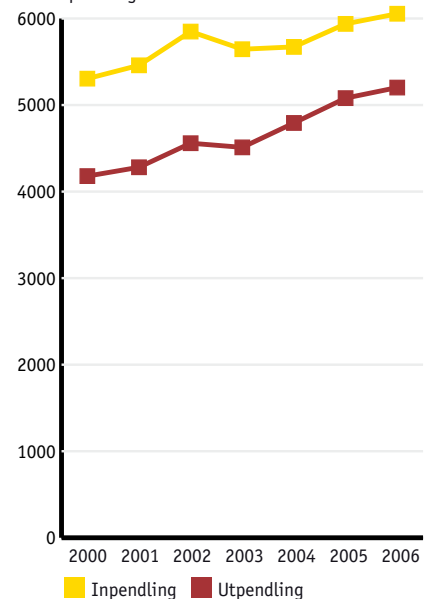
Antalet jobb ökade med ca 525 personer under 2006, som är det senaste året med tillgänglig statistik. Detta är den nästa högsta ökningen sedan millennieskiftet och innebär att möjligheterna att nå målet 1300 nya jobb fram till 2009 är goda. Anmärkningsvärt är att 80% av de nya jobben tillkom inom offentlig sektor, som uppvisat minskande sysselsättning de föregående åren. *Källa: SCB*

Det är inte bara antalet jobb i Falun som har betydelse för Faluns utveckling. Arbetskraften blir allt rörligare och det är det samlade utbudet av arbetsplatser inom bekvämt pendlingsavstånd som är viktigt. Man brukar räkna kommunerna Falun, Borlänge, Säter, Gagnef, Leksand och Rättvik som en gemensam arbetsmarknad. Diagrammet visar utvecklingen inom detta område.

Lokal arbetsmarknad

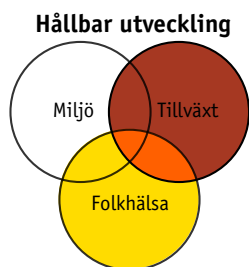
Arbetspendling till och från Falun

Under 2006 tillkom ca 1500 jobb inom den lokala arbetsmarknaden. Ungefär var femte förvärvsarbetande i Falun har sin arbetsplats i en annan kommun. Både antalet utpendlare och inpendlare ökade med ca 120 personer under 2006. Av de drygt 5000 utpendlarna från Falun arbetar ca hälften i Borlänge. *Källa: SCB*

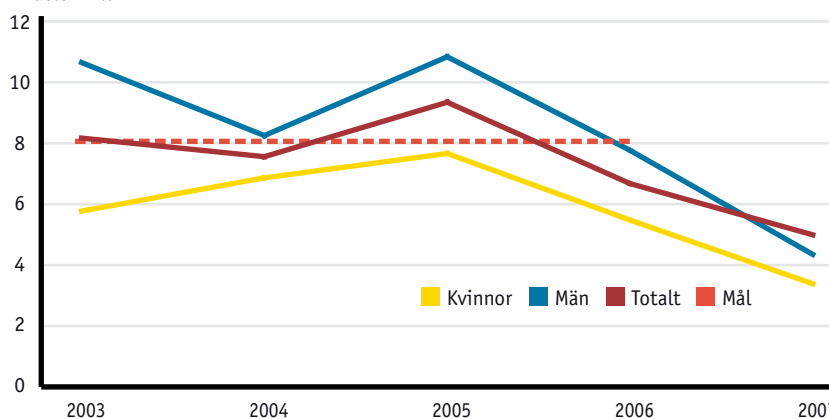

Arbetslöshet

Mål: I Falu kommun ska andelen arbetslösa 20–24 åringar minska till år 2010.

Arbetsökande 18–24 åringar
Andelen i %

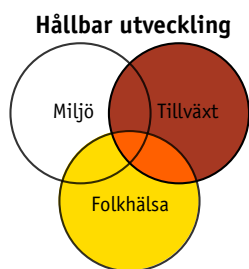

Ingångsåret för målen är 2003.

Under 2006 och 2007 har andelen arbetslösa 20–24 åringar i Falun minskat. Ekonomisk och social trygghet tillhör de mest grundläggande samhällsliga förutsättningarna för människors hälsa. Det finns ett tydligt samband mellan folkhälsan, ekonomisk trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och samhörighet i hela samhället vilket kan illustreras med uppgifter om t.ex. arbete, arbetslöshet, inkomst och utbildning. Andelen arbetsökande är fortfarande störst i åldersgruppen 20–24 år i Falun, likväl som i länet och riket. Män har högre arbetslöshet än kvinnor. *Källa Statens folkhälsoinstitut*

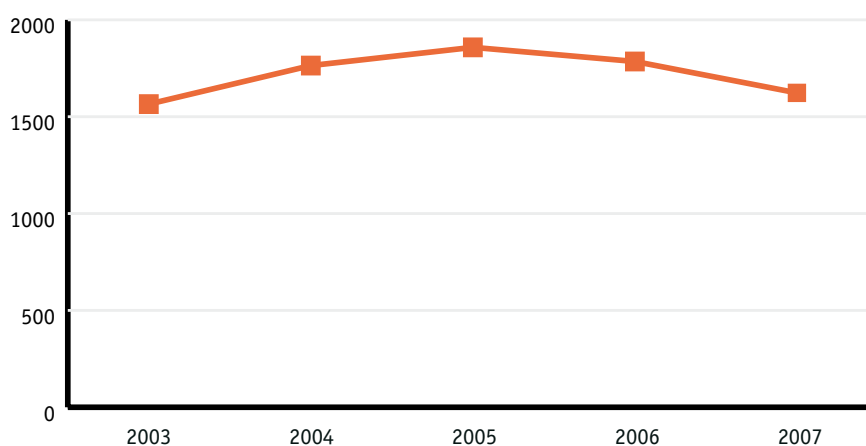

Ekonomiskt bistånd

Mål: I Falu kommun ska andelen individer som behöver ekonomiskt bistånd och lever med långvarigt bistånd minska till år 2010.

Hushåll med ekonomiskt bistånd i Falun

Ingångsåret för målen är 2003.

Ekonomisk stress och social otrygghet orsakar ohälsa, framförallt psykisk ohälsa, och leder till ökad ojämlikhet i hälsa. Ekonomiskt bistånd skall garantera den enskilde en skälig materiell levnadsnivå och en så god livskvalitet som möjligt om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Antal hushåll i Falun som vid något tillfälle under året fått ekonomiskt bistånd har ökat 2003 till 2005, men har därefter minskat under 2006 och 2007.

Källa: Socialförvaltningen, Falu Kommun.

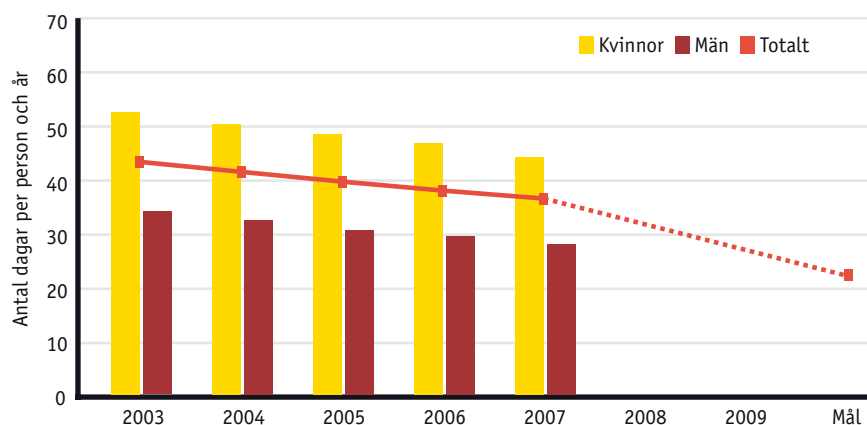

Sjukfrånvaro

Mål: I Falu kommun ska frånvaron från arbetslivet pga sjukskrivning minska med 50% till år 2010.

Ohälsotal 2002–2007

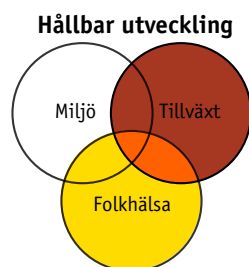

Ingångsåret för målet är 2003. Den ökade ohälsan har varit i fokus under en tid och en hel del insatser har gjorts för att få ner ohälsotalet. Förändrade regler har också syftat mot detta, som t ex den förlängda sjuklöneperioden. Ohälsotalet är ett mått på antalet utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, förtidspension och sjukbidrag från socialförsäkringen (från 2003 sjuk- och aktivitetsersättning) per försäkrad 16–64 år. Ohälsotalet innehåller inte dagar med sjuklön från arbetsgivare.

I Falun har ohälsotalet minskat de senaste åren och är sedan 2004 det lägsta i Dalarna. Det är också lägre än i riket som helhet. *Källa: Försäkringskassan*

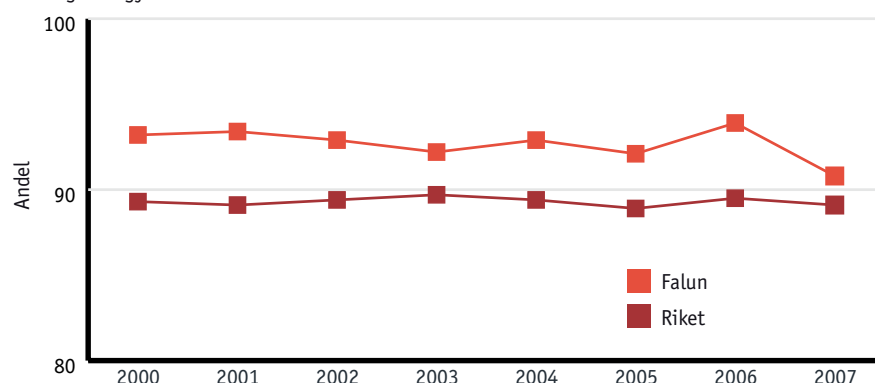

Behöriga gymnasieskolan

Mål: I Falu kommun ska andelen behöriga elever till gymnasieskolan öka till år 2010.

Behöriga till gymnasieskolan

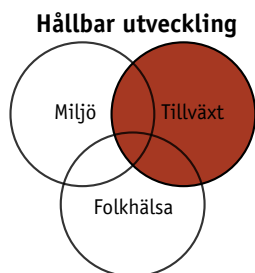
Ingångsåret för målet är 2003.

För att en elev ska vara behörig till gymnasieskolan krävs minst betyget godkänd i ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik. Andelen beräknas av de elever i årskurs 9 som fått eller skulle ha fått betyg enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet (elever som lämnat årskurs 9 utan slutbetyg ingår således). Betygen mäts före provning. Utvecklingen totalt visar att andelen behöriga elever har minskat sedan 2001 men har ökat under 2004 och 2006 för att sedan minska igen 2007.

Källa: Skolkontoret, Falu kommun

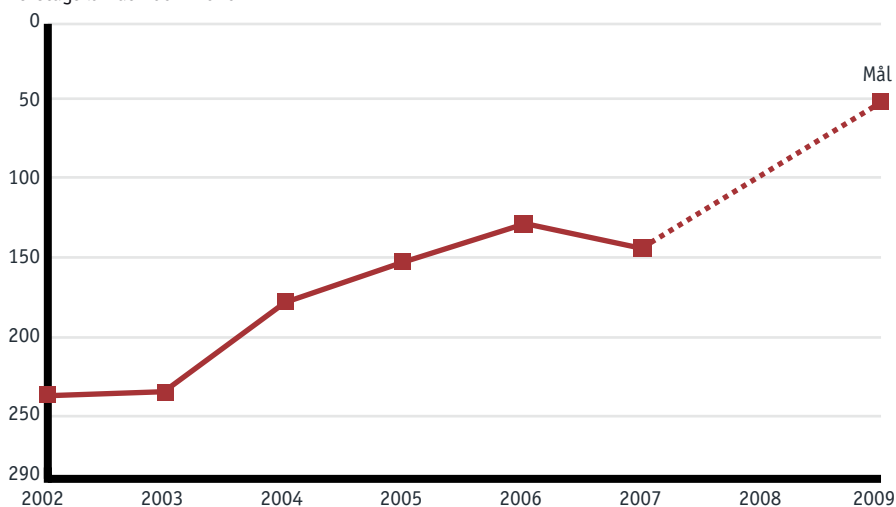

Företagsklimat

Mål: Företagsklimatet ska uppfattas som engagerande, öppet, flexibelt och serviceinriktat och Falun ska vara en av de 50 bästa kommunerna i Svenskt Näringslivs mätning av näringslivsklimatet senast år 2009.

Företagsklimat 2002–2010

Efter att i flera år ha klättrat starkt på svenskt näringslivs ranking av lokalt företagsklimat i Sveriges 290 kommuner tappade Falun 2007 något och ligger nu på plats 144. Det behöver inte innebära att företagsklimatet har försämrats eftersom nästan alla kommuner arbetar på att förbättra klimatet. Det krävs därför förbättringar för att behålla sin ranking på listan. Måttet är en sammanvägning av många olika faktorer och bygger på förhållandena under föregående år. Undersökningen som gjordes 2007 publiceras under våren 2008.

Källa: Svenskt Näringsliv

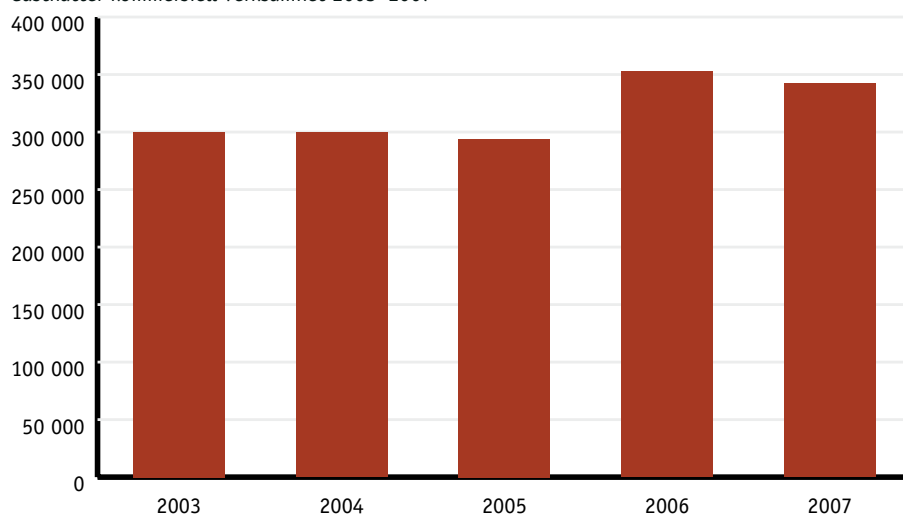

Gästnätter

Turism, eller besöksnäring, är ett av Faluns profilområden. Det finns flera mål uppställda som handlar om antal besökare i världsarvet, nya arbetstillfällen inom turism, marknadsföring med mera. Ett samlat mått på utvecklingen inom området är antal kommersiella gästnätter, det vill säga boende på hotell, campingar och liknande.

Gästnätter kommersiell verksamhet 2003–2007

Den starka utvecklingen inom besöksnäringen håller i sig, trots ett något lägre antal gästnätter än föregående rekordår. Det visar att Falun är attraktivt och att bl a våra stora turistmål och idrottsevenemang fortsätter att locka många människor till Falun.

Källa: SCB samt TDE (Turistdatabasen) NUTEK/Turistdelegationen.

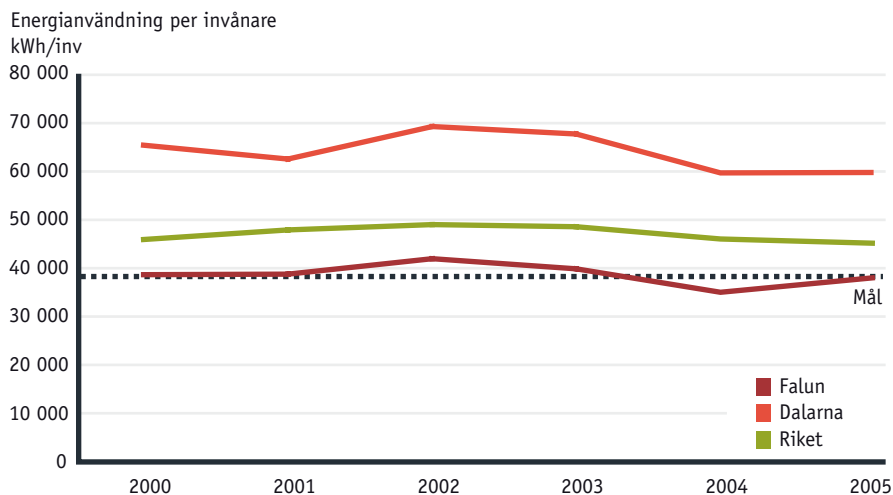
Energi

Energianvändning

Mål: I Falu kommun ska energianvändningen per invånare vara lägre år 2010 än 2000.

2005 ökade åter den totala energianvändningen i Falun, men jämfört med både Dalarna och riket använder Falun fortfarande mindre energi. Det är framför allt industrin som har ökat sin energianvändning men även hushållen har ökat något. Transporterna har däremot minskat sin energianvändning. *Källa: SCB*

Alternativa fordonbränslen

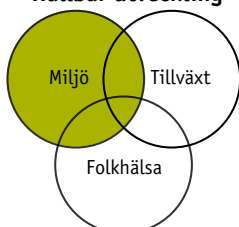
En åtgärd för att minska koldioxidutsläppen från transporterna är att övergå till alternativa fordonbränslen.

Försäljningen, omräknad till MWh, av biletanol ökade med mer än 250% under 2007! Etanol är för närvarande det enda förnyelsebara fordonbränslet som går att tanka i kommunen idag och det finns sex tankställen för biletanol E85 (85% etanol 15% bensin, E75 under vintern). Den mängd etanol som bensinbolagen blandar i vanlig blyfri 95 oktaning bensin ingår inte i diagrammet ovan. Samtliga tätortsbussar drivs med etanol, med undantag för Mjuka Linjen. *Källa: Preem, Jet, Statoil, OKQ8 och Swebus*

Koldioxidutsläpp

Hållbar utveckling

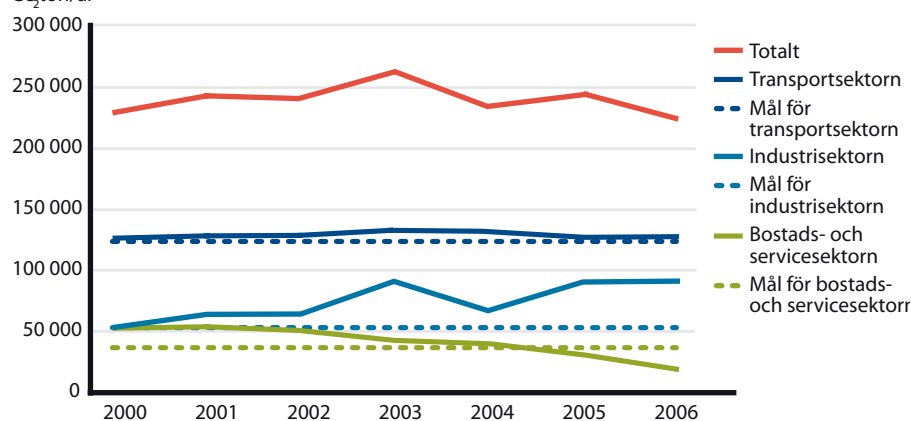

Mål: I Falu kommun ska koldioxidutsläppen från användning av fossila bränslen till år 2010 minska med:

- 30% från uppvärmning inom bostads- och servicesektorn
- 60% från uppvärmning i byggnader ägda av offentliga aktörer
- 2% från drivmedel inom transportsektorn

Mål: I Falu kommun ska koldioxidutsläppen från användning av fossila bränslen från industrisektorn vara lägre år 2010 jämfört med 2000.

Koldioxidutsläpp från fossila bränslen
CO₂ton/år

Ingångsåret för målen är 2000.

Jämfört med 2005 minskade de totala koldioxidutsläppen från fossila bränslen med 2%. Men industrisektorn ökar fortfarande sin användning av fossila bränslen.

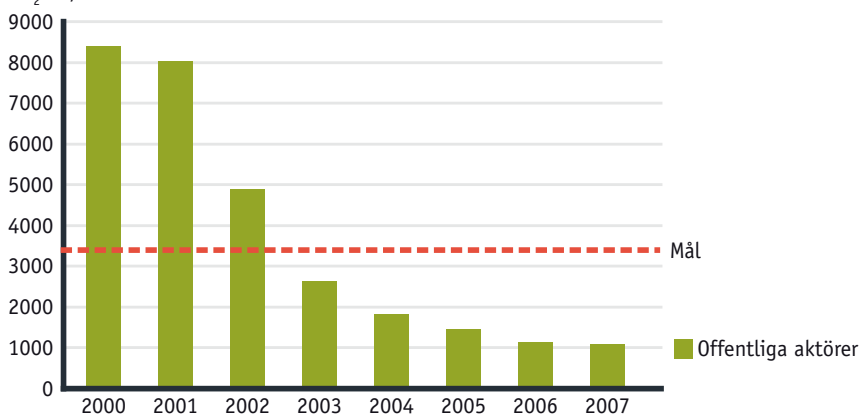
Transportsektorns koldioxidutsläpp ligger på ungefär samma nivå under perioden, och minskade sina utsläpp med 2% under 2006 jämfört med 2005.

Koldioxidutsläppen från bostads- och servicesektorn fortsätter att minska, ca 20% mellan 2005 och 2006.

Källa: SCB

Koldioxidutsläpp från fossila bränslen offentliga aktörer
CO₂ton/år

Med offentliga aktörer avses här Landstingsfastigheter, Kommunfastigheter och Kopparstaden AB. De offentliga aktörerna fortsätter att minska sin användning av fossila bränslen till uppvärmning och har nu minskat sina koldioxidutsläpp med nära 90% mellan perioden 2000–2007. *Källa: Landstingsfastigheter, Kommunfastigheter och Kopparstaden AB*

Läs mer på www.falun.se/falunframmat

FALU KOMMUN

791 83 Falun
023-830 00
info@falun.se
www.falun.se